

VARNOSTNI LIST

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN DRUŽBE / PODJETJA: (#)

Identifikacija snovi ali pripravka: **MEKOL 1318, 1319**

Uporaba snovi ali pripravka Disperzijsko lepilo za papir

Opredelitev družbe / podjetja: **MITOL, tovarna lepil, d.d., Sežana**
Partizanska c. 78, Sežana, SLOVENIJA
tel.: +386 (0)5 73 12 300
fax: +386 (0)5 73 12 390, 73 12 391
e-mail: mitol@mitol.si
www.mitol.si

Telefon za klic v sili: V primeru zastrupitve ali suma na zastrupitev se posvetujte z osebnim zdravnikom, oz. dežurnim zdravnikom. V primeru življenjske ogroženosti pokličite št. **112** - Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja.

2. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH (#):

Vdihavanje: pri sobni temperaturi je škodljivost za zdravje zanemarljiva. Izogibati se vdihovanju hlapov in aerosolov.

Stik s kožo: ponavljajoča se ali daljša izpostavljenost lahko razmasti kožo, kar povzroča draženje in suho kožo.

Stik z očmi: stik z očmi povzroči prehodno rdečico in bolečine.

Zaužitje: neznamenat škodljiv potencial.

3. SESTAVA / INFORMACIJE O SESTAVINAH (#):

Snov	konc. %	Indeks št.	EC št.	CAS št.	Simbol	R stavki
Toluen	< 12,5	601-021-00-3	203-625-9	108-88-3	F, Xn	R 11-20

Pripravek je kopolimerna disperzija vinilacetat in etilena v vodi z dodatki.
Dodatne informacije: niso potrebne, saj pripravek ni nevaren glede na veljavno zakonodajo in predpise.

4. UKREPI PRVE POMOČI:

Splošne informacije: /

Vdihavanje: prenesti na svež zrak

Stik s kožo: umiti z milom veliko vode.

Stik z očmi: takoj speriti z veliko količino vode.

Zaužitje: zavestna oseba naj pije vodo, da razredči vsebino želodca.

Nadaljnja zdravniška oskrba:

5. UKREPI OB POŽARU:

Splošne informacije:	pripravek je na vodni osnovi in sam kot tak ne gori. Samovžiga ni. Izvajati ukrepe v odvisnosti od vira požara.
Sredstva za gašenje:	alkoholno odporna pena, ogljikov dioksid, suh prah, pena, vodna prha.
Sredstva za gašenje, ki jih ne smemo uporabljati iz varnostnih razlogov:	/
Nevarni produkti pri gorenju:	pri gorenju se sproščajo plini ogljikov monoksid in ogljikov dioksid.
Posebna zaščitna oprema za gasilce:	/

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH:

Osebni varnostni ukrepi:	niso potrebni.
Okoljevarstveni ukrepi:	ne dopustiti odtokanja v kanalizacijo ali vodotoke. Zajezi razlitje z zemljo, peskom, žaganjem ali podobnim.
Postopki odstranjevanja:	razlito površino prekrijemo z ustreznim absorpcijskim sredstvom (pesek, mivka, žagovina, kremenčeva pena, univerzalni absorber) in pobremo v zabojnik - odlagati v skladu z veljavnimi predpisi. Polito površino operemo z vodo; zbirati vodo od spiranja za odstranitev po dopustnem postopku, ne spuščati v kanale za meteorno vodo ali v vodotoke.

7. RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE:

Splošne informacije:	posebni zaščitni ukrepi niso potrebni.
Ravnanje:	pripravek ni posebno občutljiv. Pri rokovanju z večjimi količinami poskrbeti za dobro prezračevanje. Izogibati se direktnemu vdihovanju hlapov (pri odpiranju embalažnih enot) ali aerosola. Izogibati se ekstremnim temperaturam. požarna in eksplozijska zaščita: posebni ukrepi niso potrebni, ni občutljivosti na statično elektriko.
Skladiščenje:	pogoji skladiščenja: izogibati se ekstremnih temperatur ter varovati izdelek pred zamrznitvijo. Priporoča se skladiščenje v originalni zaprti embalaži pri temperaturah med +5 in +25°C.

8. NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI /OSEBNA ZAŠČITA(#):

MEJNE VREDNOSTI IZPOSTAVLJANJA:

Kemično ime	MV mg/m ³	MV (ppm)	KTV	BAT	Opomba za BAT
Toluen	190	50	4	10,85 µmol/l (1,0 mg/l)	Ob koncu delovne izmene v krvi; Kazalnik: toluen
				0,83 µmol/l (20 ppm)	V času izpostavljenosti.- zadnji izdihani zrak Kazalnik: toluen
				1,58 mol/mol (2,5 g/g) kreatinina	Ob koncu delovne izmene v urinu; Kazalnik: hipurna kislina
				1,05 mol/mol (1,0 mg/g) kreatinina	Ob koncu delovne izmene v urinu; Kazalnik: o-krezol

Opomba 1: toluen ima lastnost lažjega prehajanja snovi v organizem skozi kožo.
Opomba 2: toluen spada med snovi, pri katerih ni nevarnosti za zarodek ob upoštevanju mejnih in BAT vrednosti
Pri izpostavljenosti višjim koncentracijam od navedene mejne vrednosti je potrebno uporabljati osebno varovalno opremo, kot je navedeno v točki 8.2.
Podatki so iz pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti. (Ur. List RS 100/2001 in 39/2005)

NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO:

Zaščita dihal: dobro zračenje prostora, sicer varovalna obrazna maska s cedilom za organske hlapne.

Zaščita oči: varovalna očala s stransko zaščito (zaščita pred neposrednim brizgom).

Zaščita kože: varovalne rokavice (gumene, gumijaste ipd) za zaščito pred možnim draženjem kože.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI (#):

Agregatno stanje	Tekoče	
Barva	Bela	
Vonj	Po topilih (toluen)	
Vrelišče	100°C pri 1013 hPa	
Plamenišče	N.A.	
Vnetišče	N.A.	
Spodnja eksplozijska meja	1,2 vol % (toluen)	
Zgornja eksplozijska meja	8 vol% (toluen)	
Relativna gostota hlapov	3,1 (zrak=1) podatek za toluen	
Parni tlak	Ca. 23 hPa pri 20°C	
Gostota	Cca 1,05 g/cm ³	
Topnost v vodi	Mešanje neomejeno	
pH vrednost	4,0 - 5,0	ISO 976
Viskoznost	9 000- 60 000 mPa s	ISO 2555

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST:

Splošne informacije: izdelek je stabilen. Pri ustreznem skladiščenju in ravnanju škodljive reakcije niso poznane.

Pogoji, ki se jim je treba izogniti: /

Nezdružljive snovi: /

Nevarni produkti razkroja: pri ustreznem skladiščenju in ravnanju niso poznane.

11. TOKSIKOLOŠKE INFORMACIJE:

Splošne informacije:	glede na naše dosedanje znanje in izkušnje ni pričakovati škodljivih vplivov, če pri uporabi upoštevamo standardno industrijsko prakso in veljavne predpise.
Učinki dolge izpostavljenosti:	vdihanje: podatki niso znani stik s kožo: pogost stik s kožo še zlasti, če se pripravek na koži osuši, lahko povzroči draženje stik z očmi: podatki niso poznani
Akutna toksičnost:	podatki niso znani
Izkušnje pri ljudeh:	pri uporabi pripravka nimamo informacij o tem, da bi pripravek škodoval zdravju.

12. EKOLOŠKE INFORMACIJE:

Splošne informacije:	prispeva k biološki porabi kisika (BPK) v odpadnih vodah.
Gibljivost:	meša se z vodo. Če ga spustimo v vodo, se lahko prenese na dolge razdalje. Toluen izhlapi.
Razgradljivost:	težko biološko razgradljiv.
Akumulacija:	ni podatkov
Kratkotrajni in dolgotrajni/dolgoročni učinki na okolje - ekotoksičnost:	glede na dosedanje izkušnje je ekotoksičnost nizka, prispeva k PBK, če je prisoten v vodah. malo verjetno, da škodljivo vpliva na vodne organizme glede na dosedanje izkušnje ni neugodnih vplivov na čistilne naprave za vode.
Drugi za okolje neugodni učinki:	Ne spuščati v vode ali zemljo. Na čistilne naprave uvajati samo v razredčenem stanju.

13. SMERNICE ZA ODSTRANJEVANJE:

Navodila za izpraznitev embalaže:	Za razvrstitev odpadne embalaže v skupino 15 01 – Odpadna embalaža, vključno z ločeno embalažo, moramo vsebino čim bolj izprazniti. Vsebino odtočimo ali postrgamo do 5 masnega % ostanka v skupni masi odpadka, razen če je zahteva zbiralca embalaže zaradi tehničnih zahtev reciklaže drugačna.
Klasifikacija odpadka (ostanek lepila v tekočem stanju):	08 04 10 – odpadna lepila in tesnilne mase.
Navodila za pripravo trdnega odpadka disperziskih lepil in veziv:	<u>utrijevanje s cementom:</u> V pripravek vmešamo 30-50% cementa. Dobro premešamo, da dobimo gosto, homogeno zmes. Po potrebi gostimo s cementom ali redčimo z vodo. Pustimo nekaj dni, da zmes utrdi. <u>utrijevanje s sušenjem filma:</u> Poskrbimo, da iz embalaže odtočimo ali postrgamo čim več pripravka. Tanek sloj (film) tekočega pripravka pustimo, dokler se popolnoma ne posuši. Klasifikacija odpadka (utrjenega po gornjih navodilih): 08 04 10 – odpadna lepila in tesnilne mase
Odpadne vode:	ki vsebujejo pripravek, morajo biti pred izpustom v kanalizacijo (soglasje pooblaščen organizacije) predhodno obdelane. Primerni postopki za obdelavo odpadnih vod so ultafiltracija, koagulacija ali flokulacija (podrobnejše informacije na zahtevo). Klasifikacija odpadka (odpadne vode) : 08 04 16 – vodne odpadne raztopine lepil in tesnilnih mas Ostank po flokulaciji in filtraciji (filterna pogača) se v soglasju s pooblaščen organizacijo lahko odlaga na odlagališču komunalnih odpadkov ali sežge v ustrezni sežigalnici odpadkov.

14. INFORMACIJE O TRANSPORTU:

Zemeljski transport:

ADR / RID ni nevarna snov

Rečna plovba:

ADN / ADNR ni nevarna snov

Morski ladijski transport: transport

IMDG / UN ni nevarna snov

Zračni transport:

ICAO / IATA ni nevarna snov

15. ZAKONSKO PREDPISANE INFORMACIJE: (#)

Označevanje – nacionalni predpisi:

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi
Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov

Označevanje – predpisi EU

Direktiva 1999/45/EC in 67/548/EEC

Grafični znak za nevarnost:

/

R in S stavki:

/

16. DRUGE INFORMACIJE (#):

Obrazložitev R stavkov iz točke 3:

R 11 Lahko vnetljivo.
R 20 Zdravju škodljivo pri vdihavanju.

Delavci, ki ravnaajo z nevarnimi kemikalijami, morajo biti usposobljeni po Pravilniku o usposabljanju in preverjanju znanja delavcev, ki ravnaajo z nevarnimi kemikalijami.

Viri za izdelavo varnostnega lista:

Varnostni listi dobaviteljev surovin
Zakon o kemikalijah
Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi
Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov
Pravilnik o ravnanju z odpadki
Pravilnik o odlaganju odpadkov
Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo
Zakon o prevozu nevarnega blaga
Evropski sporazum o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR)

Vsebina in oblika varnostnega lista je v skladu z **Commision directive 2001/58/EC** izdane julij 2001, in dopolnitvijo **Commision directive 91/155/EEC**.

Pri izdelavi varnostnega lista je upoštevana **REACH regulativa 1907/2006 AnexII**

(#) Simbol pomeni, da so ob revidirani izdaji podatki spremenjeni, oz. dopolnjeni.

Gornji podatki se opirajo na naše dosedanje znanje in izkušnje. Varnostni list izdelka opisuje izdelek izključno z vidika varnostnih zahtev. Ne predstavlja zagotovil za ostale lastnosti izdelka. Le te so navedene v tehničnih listih izdelkov. Obstoječe veljavne zakone in določila mora upoštevati prejemnik našega produkta z lastno odgovornostjo.